

Aanvulling DOC 11

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

WOLFF Windenergie Nederland

It Dok 2

8447 GL HEERENVEEN

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 19530
2500 CM Den Haag
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie

Kenmerk
FF/75C/2014/0055A.corres.jw

Bijlagen

1

Datum 14 oktober 2015

Betreft Beslissing op uw verlengingsverzoek
Ruimtelijke ingrepen

Geachte heer [REDACTED]

Naar aanleiding van uw verzoek van 11 september 2015, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2014/0055A, om de op 1 juli 2015 verleende ontheffing met het kenmerk FF/75C/2014/0055 te verlengen, deel ik u het volgende mee.

Besluit

Bij besluit van 1 juli 2015 is ontheffing met kenmerk FF/75C/2014/0055 verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het doden en verwonden van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis, alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de buizerd en de havik, voor de periode van 1 juli 2015 tot en met 1 januari 2020.

Het besluit heeft betrekken op de realisatie en ingebruikname van een windturbinepark met acht windturbines. De werkzaamheden omvatten het kappen van bomen en het bouwen van windturbines.

Verlengingsverzoek

U verzoekt de ontheffing te verlengen naar de gewenste 25 jaar. Dit gezien het feit dat dit ook is gedaan bij andere ontheffingen van windparken elders in Nederland.

Conclusie

Ik stem in met uw verlengingsverzoek. De ontheffingstermijn wordt aangepast en verlengd naar een termijn van 25 jaar. Ik zend u hierbij dan ook de aangepaste ontheffing met kenmerk FF/75C/2014/0055A. Voor mijn overige overwegingen verwijs ik u naar mijn brief van 1 juli 2015.

De ontheffing met kenmerk FF/75C/2014/0055 komt hiermee te vervallen en wordt vervangen door de ontheffing met kenmerk FF/75C/2014/0055A. Ik verzoek u de originele ontheffing van 1 juli 2015, met kenmerk FF/75C/2014/0055, aan mij terug te (laten) sturen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
14 oktober 2015

Onze referentie
Kenmerk
FF/75C/2014/0055A

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Bij het indienen van een digitaal bezwaarschrift vragen wij u naar een aantal gegevens uit deze brief. Maakt u schriftelijk bezwaar, vermeld in uw bezwaarschrift dan in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt dit nummer in de rechter kantlijn in deze brief.

Op mijn.rvo.nl vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen
Teammanager Vergunningen

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van heer [REDACTED] op 18 februari 2014, namens WOLFF Windenergie Nederland en de aanvullingen hierop van 2 april 2014, 12 september 2014, 5 november 2014, 10 november 2014, 13 januari 2015 en 28 januari 2015 en het verzoek tot verlenging van 11 september 2015

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris¹ van Economische Zaken hierbij aan:

Naam: WOLFF Windenergie Nederland (hierna: ontheffinghouder)
Adres: It Dok 2
Postcode en woonplaats: 8447 GL HEERENVEEN

Ontheffing **FF/75C/2014/0055A** voor het tijdvak van: 14 oktober 2015 tot en met 1 januari 2040

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het doden en verwonden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*), alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nest- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de buizerd (*Buteo buteo*) en de havik (*Accipiter gentilis*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project "Windturbinepark Nieuwe Waterweg", gelegen op de noordoever van de Nieuwe Waterweg, tussen Hoek van Holland en Maasluis, ter hoogte van de Maeslantkering in de gemeente Rotterdam, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitplan vleermulzen" van februari 2014.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuillevierdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris [REDACTED]

5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

Specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis

7. In de periode 1 april tot 1 november tussen 1 uur voor zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang en van 2 uur voor zonsopkomst tot 1 uur na zonsopkomst dienen de wieken in vaanstand gezet te worden bij windsnelheden onder de 6 meter per seconde en waarbij de eventuele neerslag minder dan 3 millimeter is zodat de wieken nagenoeg stil komen te staan.
8. U dient aan de hand van monitoring na te gaan of de huidige mitigerende maatregelen voldoende zijn en indien nodig de mitigerende maatregelen beter af te stellen op de activiteiten van de vleermuizen. Monitoring vindt plaats op zowel gondelhoogte als lager boven de grond, zodat beide methodieken met elkaar vergeleken kunnen worden. In het eerste jaar nadat de windturbines in werking zijn gezet dient de monitoring plaats te vinden, middels het vleermuisprotocol. De bevindingen dienen in januari aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te worden gerapporteerd.
9. U dient monitoring (op gondelhoogte) in het eerste jaar na de bouw van de windmolens uit te voeren op het effectiviteit van de maatregelen. Indien nodig kan nog bijgestuurd worden door aanvullende maatregelen op te leggen.

Buizerd en havik

10. U dient vier aanzethorsten te plaatsen in een bestaande bomenrij in het oosten van het plangebied en binnen het territorium van de buizerd en de havik.
11. U dient de aanzethorsten te plaatsen op locaties waar verstoring van de mens minimaal is. De aanzethorsten dienen te bestaan uit een ondiepe met wilgentenen gevlochten mand van 80 cm doorsnede.
12. De horsten dienen in geschikte bomen op een hoogte van tussen de 10 à 15 meter te worden opgehangen binnen het territorium van de buizerd en de havik. Nadat de horsten opgehangen zijn dienen deze verder te worden opgebouwd met grove takken tot minimaal 20 cm hoogte met daarop een graszode.
13. Het ophangen van de aanzethorsten dient voorafgaand aan de bouw en voor het broedseizoen van de buizerd en de havik te gebeuren onder begeleiding een deskundige² op het gebied van de buizerd en de havik.
14. Vanaf begin van het broedseizoen, inclusief nestbouw tot aan het uitvliegen van de jongen dient er rekening gehouden te worden met een verstoringafstand van 75 meter. Binnen deze afstand mogen geen verstorende werkzaamheden plaatsvinden. Afstemming dient te gebeuren met een deskundige op het gebied van de buizerd en de havik.

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of - bescherming.

15. U dient de bosopstand waarin de mitigerende maatregelen worden uitgevoerd door goed beheer duurzaam in stand te houden.
16. U dient gedurende minimaal 3 jaar monitoring uit te voeren waarbij de jongen ook geringd worden.
17. De monitoringsgegevens van de kunsthorsten dienen gedurende 3 jaar, in verband met het experimentele karakter hiervan tevens naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gestuurd te worden.
18. Als de horsten als zodanig niet blijken te voldoen dienen vervangende mitigerende en compenserende maatregelen te worden toegepast.

Zorgplicht

Ik wijs u er op dat u op grond van artikel 2 van de Flora- en faunawet de volgende maatregelen in acht dient te nemen:

Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis

19. U dient de aanwezige structuur van de bomenrij in het plangebied te behouden.
20. Er dienen geen lijnvormige elementen zoals muurtjes, heggen of waterlopen richting de windturbines te lopen die als geleiding van vleermuizen kunnen dienen.
21. U dient verstoring gedurende de bouwfase zoveel als mogelijk te voorkomen en er mag gedurende de nachtactieve periode van vleermuizen geen felle verlichting te gebruiken op de masten en windturbines.
22. Binnen een straal van 75 meter dient geen nieuwe vegetatie geplant/gezaaid te worden die insecten aantrekken. Het gebied met een straal van 75 meter rond de voet van de windturbine dient onaantrekkelijk te zijn voor insecten.
23. Indien men onverhoopt na zonsondergang werkzaamheden dient te verrichten aan de basis van de mast in de actieve periode van de vleermuizen dan dient men amberkleurige vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken. Voordat de geplande kap plaatsvindt dienen de bomen door een vleermuisdeskundige te worden onderzocht op de aanwezigheid van holtes en spleten en of hier vleermuizen in verblijven. Bij het aantreffen van vleermuizen dient men de werkzaamheden te stoppen en contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor aanvullende mitigerende maatregelen en er dient alsnog ontheffing aangevraagd te worden voor van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van aangevraagde vleermuissoorten.

Buizerd en havik

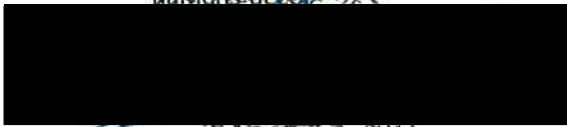
24. Tijdens de voor- en najaarstrek van de buizerd dient te worden voorzien in een stilstandvoorziening voor de windmolens. Dit is met name bij slechte weersomstandigheden, onder andere met sterke tegenwind en/of met weinig thermiek van begin oktober tot ongeveer half november en begin januari tot ongeveer half maart.
25. In de periode dat de net vliegvlugge juveniele dieren van de buizerd en de havik het nest verlaten dient voor een korte periode stilstandvoorziening toegepast te worden. Dit ongeveer 8 weken nadat de eieren zijn gelegd globaal in de eerste helft van april. Het exacte tijdstip dient door een roofvogeldeskundige te worden bepaald.

Overige voorschriften

26. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, buizerd en havik.
27. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
28. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
29. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
30. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Den Haag, 14 oktober 2015

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Marce Klaassen
Teammanager Vergunningen
MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN